

Ang Aklat ni Daniel - Bilang Walumpu't Lima

Pagbubunyag ng Propetikong Paglalakbay: Ang Dibinong Ugnayan ng mga Mahalagang Yugto ng Kasaysayan

Jeff Pippenger
2024-02-18

Makaraang isandaan at dalawampu't anim na taon mula sa rebelyon ng 1863, noong 1989 ay naalisan ng selyo ang huling anim na talata ng Daniel 11. Ang kaalamang unang naalisan ng selyo noong taong iyon ay ang pagkilala sa mga linya ng reporma ng sagradong kasaysayan, at ang pagbubunyag na ang lahat ng mga ito ay magkakaparalelo sa isa't isa. Pagkatapos, noong 1992, nagsimulang mahayag ang liwanag ng huling anim na talata. Ang mga unang pampublikong paglalahad ng mga katotohanang ito ay noong 1994, at ang paksa ay ang mga linya ng reporma. Noong 1996, isang magasin ang inilathala na pinamagatang *The Time of the End*, na tumukoy sa huling anim na talata ng Daniel 11.

Ang 1996 ang taong kung kailan naipormalisa ang mensahe, isang palatandaang kahanay sa pagpormalisa ng mensahe ni William Miller noong 1831. Ang mensahe ni Miller ay ang pagpapahayag ng pagbubukas ng paghuhukom, at ang huling anim na talata ng kabanatang labing-isa ng Daniel ay ang pagpapahayag ng pagsasara ng paghuhukom. Ang paksa ng mensahe ni Miller ay ang panahong propetiko gaya ng ipinahayag sa Bibliya. Ang paksa ng huling anim na talata ng kabanatang labing-isa ng Daniel ay ang makabagong Roma (ang huwad na hari ng hilaga). Ang metodolohiyang ipinahayag kay Miller ay ang kaniyang labing-apat na Tuntunin ng Propetikong Pagpapakahulugan. Ang metodolohiyang ipinahayag noong 1989 ay ang "linya sa ibabaw ng linya" ng mga kilusang reporma.

Kasama sa gawain ni Miller ang pagtatatag ng Salita ng Diyos bilang may awtoridad, taliwas sa mga tradisyon at kaugalian ng kapapahan na umiral sa sanlibutan sa loob ng isang libo't dalawang daan at animnapung taon. Dahil dito, unang inilathala ang mensahe ni Miller noong 1831 (sa gayon ay isinapormal ang mensahe ni Miller), eksaktong dalawang daan at dalawampung taon matapos ang pagkakalimbag ng King James Bible. Ang gawain ng *Future for America* ay ang pagtukoy sa papel ng Estados Unidos sa pagpapagaling ng nakamamatay na sugat ng kapapahan sa nalalapit na batas-Linggo. Dahil dito, inilathala ang magasin na *The Time of the End* noong 1996 (sa gayon ay isinapormal ang mensahe), eksaktong dalawang daan at dalawampung taon matapos ang pagsisimula ng Estados Unidos noong 1776.

Ang pagkilala sa dalawang daan at dalawampung taon na nagdugtong sa tema ng bawat kilusang reporma sa isang makasaysayang punto ng sanggunian ay hindi naganap hanggang matagal na makalipas ang Setyembre 11, 2001, sapagkat saka lamang, pagdating ng ikatlong aba sa mismong petsang iyon, pinatnubayan ng Panginoon ang Kaniyang bayan pabalik sa mga dating landas ng Jeremias kabanata anim, talata labing-anim at labing-pito. Doon muling natuklasan ang liwanag ng "pitong ulit," at habang umunlad ang liwanag na iyon, naging malinaw na ang dalawang daan at dalawampu ang bilang na nag-uugnay sa Daniel kabanata walo, mga talatang labintatlo at

labing-apat. Sa talatang labintatlo, kinikilala ang pangitaing “chazon” ng propetikong kasaysayan, at sa talatang labing-apat, kinikilala ang pangitaing “mareh” ng “anyo.” Ang ugnayan sa pagitan ng dalawang talatang iyon ang siyang ipinunta ni Gabriel upang ituro kay Daniel, at si Daniel ay kumakatawan sa bayan ng Diyos sa mga huling araw na dumarating sa pagkaunawa sa ugnayan ng dalawang pangitaing iyon.

Ang pangitain ng talata labing-tatlo ay kumakatawan sa “pitong panahon” (dalawang libo at limang daan at dalawampung taon), at ang pangitain ng talata labing-apat ay kumakatawan sa dalawang libo at tatlong daang araw (mga taon). Ang “pitong panahon” laban sa kahariang timog ng Juda, na kumakatawan sa Juda, Jerusalem, at sa santuwaryo, ay nagsimula noong 677 BK, at ang dalawang libo at tatlong daang taon na tumutukoy sa pagpapanumbalik ng Jerusalem at ng santuwaryo ay nagsimula noong 457 BK.

Ang dalawang daan at dalawampung taon ang nagbuklod sa dalawang pangitaing ito, at ang bilang na dalawang daan at dalawampung ay kinilala bilang sagisag ng ugnayan sa pagitan ng pagyurak sa hukbo at sa santuwaryo, sa pamamagitan ng mga kapangyarihan ng paganismo at papalismo na nagwawasak at naglalagay sa pagkatiwangwang, na inilalarawan bilang pangangalat at poot ng Diyos. Ang dalawang daan at dalawampung taon ay nagbuklod sa pangitain ng satanikong gawaing pagyurak sa santuwaryo at sa pangitain ng maka-Diyos na gawaing pagpapanumbalik ng nasabing templo. Samakatuwid, ang dalawang daan at dalawampung taon ay isang sagisag na kumakatawan sa isang banal na ugnayan.

Kung paanong ang kilusang Millerita ay nagtapos sa rebelyon noong 1863, at pagkaraan ng isandaan at dalawampung't anim na taon ay sumapit ang kilusan ng ikatlong anghel, na sa gayo'y binibigyang-diin na ang dalawang kilusan ay pinag-ugnay ng simbolismo ng "pitong panahon" (isandaan at dalawampung't anim), ang dalawang daan at dalawampung taon naman ang nag-ugnay sa pagtatatag ni Miller ng mensahe ng Bibliya noong 1831 at sa paglilimbag ng King James Bible noong 1611; gayundin, ang gayunding panahon ang nag-ugnay sa Future for America sa pasimula ng Amerika, sapagkat nito'y tinukoy ang wakas ng Amerika.

Noong Oktubre 22, 1844, ang Sugo ng Tipan ay biglang pumasok sa templong kaniyang itinayo sa loob ng apatnapu't anim na taon mula 1798, ang wakas ng unang poot, hanggang 1844, ang wakas ng huling poot. Ang kaniyang pagpasok sa templo ay inunahan ng pagbubuhos ng Espiritu Santo sa kilusan ng Sigaw sa Hatinggabi, na inilarawan nang pauna ng maluwalhating pagpasok ni Cristo sa Jerusalem. Ang dalawang saksing iyon ay nagpapatunay na kapag ang kilusan ng Sigaw sa Hatinggabi ay maulit sa mga huling araw, naitayo na ni Cristo ang templo ng isang daan at apatnapu't apat na libo. Ang dalawang kilusan kung saan natutupad ang Sigaw sa Hatinggabi ng talinghaga ng sampung dalaga ay paralelo sa isa't isa.

“Madalas na itinuturo sa akin ang talinghaga ng sampung dalaga, na lima sa kanila ay matatalino, at lima ay mga mangmang. Ang talinghagang ito ay natupad na at matutupad pa sa bawat titik, sapagkat mayroon itong natatanging paglalapat sa panahong ito; at, gaya ng mensahe ng ikatlong anghel, ay natupad na at patuloy na magiging kasalukuyang katotohanan hanggang sa katapusan ng panahon.” Review and Herald, Agosto 19, 1890.

Ang kasaysayan ng mga Millerita (ang kilusan ng unang anghel) ay kumakatawan sa papatinding pagpapakita ng kapangyarihan ng Diyos na nagsimula nang inalis ang pagkakaselyo sa aklat ni Daniel noong 1798. Lalong lumakas ang kapangyarihang ito nang bumaba ang anghel ng Apocalipsis 10 noong Agosto 11, 1840. Pagkaraan ay dumating ang unang pagkabigo noong Abril 19, 1844, at sa kalaunan ay humantong ito sa pagbubuhos ng Espiritu Santo sa pagtitipon-kampo sa Exeter na nagsimula noong Agosto 12, 1844, at nagpatuloy na kumalat na gaya ng daluyong sa buong lupain hanggang Oktubre 22, 1844.

Ang kasaysayan ng Future for America (ang kilusan ng ikatlong anghel) ay kumakatawan sa palakas nang palakas na pagpapamalas ng kapangyarihan ng Diyos na nagsimula nang maalisan ng selyo ang aklat ni Daniel noong 1989. Lalo pang lumakas ang kapangyarihan nang bumaba ang anghel ng Apocalipsis 18 noong Setyembre 11, 2001. Pagkaraan ay dumating ang unang kabiguan noong Hulyo 18, 2020, na sa kahuli-hulihan ay maghahatid sa pagbubuhos ng Espiritu Santo, na magpapatuloy na kumalat na parang nagliliyab na apoy sa buong daigdig hanggang sa tumindig si Miguel at magsara ang panahon ng probasyon ng sangkatauhan.

Noong ika-22 ng Oktubre, 1844, ilang hula ang natupad; at dahil dito, natukoy na sa nalalapit na batas ng Linggo ay muling matutupad ang ilang hula. Isa sa mga hulang iyon ay ang pag-aantala ng pangitain na kinakatawan sa kabanata dalawa ng Habakuk. Tinutukoy ng kabanata dalawa ng Habakuk ang karanasan ng parehong kilusan ng unang at ng ikatlong anghel. Ang kapwa kilusan ay nahaharap sa isang pagtatalo hinggil sa wastong metodolohiyang biblikal, na isinasagawa sa pagitan ng mga kinatawan ng kilusan at ng dating piniling bayan, na pinalalampasan habang nagaganap ang proseso ng naturang pagtatalo.

Ang mensaheng dapat ipagtanggol ng mga bantay ng kasaysayan ng unang anghel ay ang pagtukoy sa mga katotohanan (mga hiyas ni Miller), na sa kahuli-hulihan ay isinakatawan sa dalawang sagradong tsart noong 1843 at 1850. Sa proseso ng pagtatalo ay magkakaroon ng pagkabigo na magmamarka ng paghihiwalay mula sa dalawang magkakatatunggaling hanay, at isang panawagan sa mga tapat tungo sa higit na malalim na pagtatatalaga.

Pagkatapos, itinutukoy ni Habakuk ang pagkakaiba sa pagitan ng dalawang pangkat na kasangkot sa proseso ng pagsusubok sa mga saligang katotohanan. Ang prosesong iyon ng pagsusubok, na kinapalooban ng pagtatalo sa pagitan ng dalawang pangkat na natahimik noong Oktubre 22, 1844, ay nagtapos mismo kung saan nagtapos ang ikalawang kabanata ng Habakuk.

Nguni't ang Panginoon ay nasa kaniyang banal na templo: tumahimik ang buong lupa sa harap niya. Habakuk 2:20.

Ang Panginoon ay biglang pumasok sa kaniyang templong Millerita, at ang buong lupa noon ay nararapat na tumahimik, sapagkat dumating na ang anti-tipikal na Araw ng Pagbabayad-sala at nagsimula na ang paghuhukom sa mga patay. Nagtapos noong Oktubre 22, 1844 ang propetikong kasaysayan ng Habakuk kabanata dalawa, at palaging iniuugnay ni Jesus ang wakas ng isang bagay sa pasimula nito. Ang pasimula ng dalawang pangitain—ng dalawang libo at limang daan at dalawampung taon ng pagyurak sa santuwaryo at sa hukbo, at ng pangitain ng pagpapanumbalik ng santuwaryo at ng hukbo—ay sabay na nagsimula, ngunit pinaghiwalay ng dalawang daan at

dalawampung taon, at nang sila'y nagwakas, kinilala silang nagwakas sa Habakuk kabanata DALAWA talata DALAWAMPU.

Pagdating ng nalalapit na batas ng Linggo, matutupad ang ilang propesiya. Isa sa mga iyon ay ang pag-antala ng pangitain na inilalarawan sa ikalawang kabanata ng Habakuk. Tinutukoy ng ikalawang kabanata ng Habakuk ang karanasan ng kilusan ng unang anghel at ng ikatlong anghel. Ang dalawang kilusan ay nahaharap sa isang pagtatalo hinggil sa wastong metodolohiyang biblikal, na isinasagawa sa pagitan ng mga kinatawan ng kilusan at ng dating piniling bayan na pinalalampasan habang nagaganap ang mismong proseso ng pagtatalo.

Ang mensaheng dapat ipagtanggol ng mga bantay ng kasaysayan ng ikatlong anghel ay ang pagkilala sa mga katotohanan (mga hiyas ni Miller), na sa bandang huli ay inilarawan sa dalawang sagradong tsart noong 1843 at 1850. Sa proseso ng debateng iyon, nagkaroon ng isang pagkakabigo na naging palatandaan ng isang paghihiwalay sa pagitan ng dalawang magkakatunggaling uri, at isang panawagan sa mga tapat tungo sa mas malalim na pagtatalaga. Pagkatapos, tinukoy ni Habakuk ang pagkakaiba sa pagitan ng dalawang uring kasangkot sa proseso ng pagsubok sa mga batayang katotohanan. Ang prosesong iyon ng pagsubok, na inilarawan sa pamamagitan ng debate sa pagitan ng dalawang uri, ay ganap na magwawakas sa nalalapit na Batas ng Linggo, doon mismo kung saan nagtapos ang ikalawang kabanata ng Habakuk.

Nguni't ang Panginoon ay nasa kaniyang banal na templo: tumahimik ang buong lupa sa harap niya. Habakuk 2:20.

Ang Panginoon ay biglang papasok sa templo ng isandaan at apatnapu't apat na libo, at mananahimik noon ang buong lupa, sapagkat ang antipikal na Araw ng Pagbabayad-sala ay aabot sa paghahatol sa mga buhay. Ang kasaysayang propetiko ng kabanata dalawa ng Habakuk ay nagtatapos sa napipintong batas ng Linggo, at laging kinikilala ni Jesus ang wakas ng isang bagay sa pamamagitan ng pasimula nito.

Ang paghuhukom sa mga buhay ay nagsimula noong Setyembre 11, 2001, ngunit ang paghuhukom ay isang proseso. Ang prosesong iyon ay nagsisimula sa bahay ng Diyos, at pagkatapos ay umaabot sa puntong dumarating ang paghuhukom sa mga nasa labas ng bahay ng Diyos. Nang ibinagsak ang malalaking gusali ng Lungsod ng New York, nagsimula ang paghuhukom na kinakatawan ng anghel na nagtatatakan na dumaraan sa Jerusalem at naglalagay ng tatak sa mga humihibik at tumatangis dahil sa mga kasuklam-suklam na bagay na ginagawa sa iglesia, at gayundin sa mga kasuklam-suklam na bagay na ginagawa sa lupain. Sa pagdating ng nalalapit na batas ng Linggo, natapos na ni Cristo ang gawain ng pagtatayo ng templo ng isang daan at apatnapu't apat na libo, at ang mga anghel na mamumuksa ay magpapataw ng paghuhukom sa Jerusalem.

Ang isang daan at apatnapu't apat na libo ay saka itinaas bilang isang estandarte, at nagsisimula ang paghuhukom sa mga buhay ukol sa ibang kawan, na kinakatawan ng Edom, Moab, at ng mga punò ng mga anak ni Ammon sa Daniel kabanata labing-isa, talatang apatnapu't isa.

Maging sa pagsasaalang-alang sa kilusang Millerita ng unang anghel o sa makapangyarihang kilusan ng ikatlong anghel, ang kabuuang kasaysayan ng kilusang reformatibo ay kumakatawan sa tumitinding paghahayag ng katotohanan, na nagwawakas sa pagbubuhos ng Espiritu Santo. Ang pagbubuhos ng Espiritu Santo ang tuon ng mga hula hinggil sa mga huling araw. Dahil dito, ang mga mangmang na dalaga ay walang langis, samantalang ang marurunong ay mayroon. Ang langis ay ang ulan.

Sinasabi nila, Kung hiwalayan ng isang lalaki ang kaniyang asawa, at siya’y lumayo sa kaniya at maging asawa ng ibang lalaki, babalikan pa ba niya siyang muli? Hindi ba lubhang madudungisan ang lupaing yaon? Ngunit ikaw ay nagpatutot sa maraming mangingibig; gayon ma’y manumbalik ka sa akin, sabi ng Panginoon. Itaas mo ang iyong mga mata sa mga matataas na dako, at tingnan mo kung may dako mang hindi ka nahigaan. Sa mga daan ay umupo ka para sa kanila, gaya ng Arabe sa ilang; at iyong dinumhan ang lupain sa iyong mga pagpatutot at sa iyong kasamaan. Kaya’t napigil ang mga ulan, at hindi dumating ang huling ulan; at ikaw ay may noo ng patutot, tumanggi kang mahiya. Hindi mo ba, mula ngayon, tatawagin ako, Ama ko, ikaw ang patnubay ng aking kabataan? Jeremias 3:1-4.

Sa siping ito (at ang lahat ng mga propeta ay nagsasalita hinggil sa mga huling araw), tinutukoy ng Diyos na ang Kaniyang bayan ay nakipagpatutot, hanggang sa sila’y magkaroon ng noo ng isang patutot. Ang patutot ng mga huling araw ay ang kapangyarihan ng Papa, at ang noo ay kumakatawan sa isang sinadyang pasiya. Ang bayan ng Diyos sa mga huling araw ay masama, ngunit nagkakaloob ang Diyos ng isang huling panawagan, bagaman umabot na sila sa gayunding pasiya gaya ng sa patutot. Nahubog sa kanila ang isang karakter na kinakatawan ng ikaapat na salinlahi, at sila’y nakahanda nang sumamba sa araw, gaya ng kinakatawan sa ikaapat na salinlahi ng Kabanata Walo ng Ezekiel.

Dumating na ang panahon upang magingning ang tunay na liwanag sa gitna ng kadilimang moral. Naipahatid na sa sanlibutan ang mensahe ng ikatlong anghel, na nagbababala sa mga tao laban sa pagtanggap ng tanda ng hayop o ng kaniyang larawan sa kanilang mga noo o sa kanilang mga kamay. Ang pagtanggap sa tandang ito ay nangangahulugang sumang-ayon sa gayunding pasyang pinasya ng hayop, at itaguyod ang gayunding mga kaisipan, na tuwirang sumasalungat sa salita ng Diyos. Tungkol sa lahat ng tatanggap ng tandang ito, sinasabi ng Diyos, ‘Ang gayon ay iinom ng alak ng poot ng Diyos, na ibinubuhos na walang halo sa kopa ng kaniyang galit; at siya’y pahihirapan sa apoy at asupre sa harapan ng mga banal na anghel, at sa harapan ng Kordero.’ Review and Herald, Hulyo 13, 1897.

Itinutukoy ni Jeremias ang bayan ng Diyos sa mga huling araw bilang taglay na ang noo ng patutot. Sila ay malapit nang tumanggap ng tanda ng halimaw, sapagkat sila ay “masama.” Sa siping kababanggit lamang, nagpatuloy si Sister White:

Kung naipahayag na sa iyo ang liwanag ng katotohanan, na ibinubunyag ang Sabat ng ikaapat na utos, at ipinakikitang walang batayan sa Salita ng Diyos para sa pangilingin ng Linggo, at gayunman ay patuloy ka pa ring kumakapit sa huwad na Sabat, na tumatangging pabanalin ang Sabat na tinatawag ng Diyos na “Aking banal na araw,” tinatanggap mo ang tanda ng hayop. Kailan ito nagaganap?—Kapag sinusunod mo ang kautusang nag-aatas sa iyo na tumigil sa

paggawa tuwing Linggo at sumamba sa Diyos, samantalang nalalaman mo na wala ni isang salita sa Bibliya na nagpapakitang ang Linggo ay iba pa kaysa isang karaniwang araw ng paggawa, sumasang-ayon kang tanggapin ang tanda ng hayop, at tinatanggihan mo ang selyo ng Diyos. Kung tanggapin natin ang tandang ito sa ating mga noo o sa ating mga kamay, ang mga hatol na ipinahayag laban sa mga masuwayin ay tiyak na babagsak sa atin. Ngunit ang selyo ng buhay na Diyos ay inilalagay sa mga may budhing tapat na nangingilin ng Sabat ng Panginoon.

'At nakita ng Diyos na ang kasamaan ng tao ay lubhang laganap sa lupa, at na ang bawat haka ng mga pag-iisip ng kaniyang puso ay pawang masama lamang sa tuwi-tuwina.... Ang lupa man ay napahamak sa harap ng Diyos, at ang lupa ay napuno ng karahasan.... At sinabi ng Diyos kay Noe, Ang wakas ng lahat ng laman ay sumapit sa harap ko; sapagkat ang lupa ay napuno ng karahasan dahil sa kanila; at, narito, lilipulin ko sila kasama ang lupa.' Sila'y lilipulin sapagkat kanilang dinungisan ang lupang nilikha ng Diyos upang tamasahin ng isang bayang matuwid.

"Kung paano noong mga araw ni Noe,' wika ni Cristo, 'gayon din ang mangyayari sa mga araw ng Anak ng Tao.' At hindi ba't gayon nga? Sinumang tumingin sa mga pahayagang pang-araw-araw ay makakakita ng isang mahabang talaan ng mga krimen—paglalasing, pagnanakaw, panloloob, paglustay ng ipinagkatiwalang salapi, pagpaslang. Kung minsan ay buong mga pamilya ang pinapaslang, upang matupad ang pagnanasa ng tao na angkinin ang salapi o mga pag-aari na hindi kaniya. Tunay na nagiging gaya ng noong mga araw ni Noe ang sanlibutan, sapagkat hayagang ipinagwawalang-bahala ng mga tao ang mga utos ng Diyos." Review and Herald, 13 Hulyo 1897.

Si Jeremias ay tinutukoy ang bayan ng Diyos sa mga huling araw na malapit nang yumukod sa araw, at, sa gayon, kanyang ipinahahayag: “Ang mga pag-ulan ay pinigil, at walang dumating na huling ulan; at mayroon kang noo ng isang patutot; tumanggi kang mahiya.” Ang mga “masama” sa bayan ng Diyos sa mga huling araw ay hindi tumatanggap ng huling ulan, at tumatanggi silang mahiya, sapagkat ang kanilang mga pag-iisip ay naging palaging masama, gaya ng kinakatawan ng kasaysayan ni Noe, at gayundin ng mga silid ng mga larawan sa ikalawang kasuklam-suklam na bagay sa kabanata walo ng Ezekiel.

Itinuturo ni Jeremias sa mga walang-kahihyang masasama sa gitna ng bayan ng Diyos sa mga huling araw na “dumaing” “mula” sa “panahon” na iyon tungo sa “patnubay ng” kanilang “kabataan.” Ang patnubay ng kabataang yugto ng Adbentismo ay ang dalawang tapyas ni Habakuk at ang mga hiyas na kinakatawan roon. Ang tanging pag-asa upang makawala sa kasamaan na malapit nang magdala ng walang-hanggang kamatayan sa mga masama sa bayan ng Diyos sa mga huling araw ay ang dumaing sa Diyos na siyang naging patnubay sa pasimula, na dumating sa “panahon ng wakas” noong 1798.

Ang usapin sa kasaysayan ng unang o ikatlong anghel ay kung tatanggapin mo o hindi ang huling ulan. Nagsimula ang huling ulan nang ang mga bansa ay nagalit noong Setyembre 11, 2001.

Sa panahong iyon, samantalang ang gawain ng pagliligtas ay nagwawakas, darating ang kapighatian sa lupa, at magagalit ang mga bansa, gayunman ay mapipigilan upang huwag

mahadlangan ang gawain ng ikatlong anghel. Sa panahong iyon darating ang “huling ulan,” o ang pagpapasariwa mula sa harapan ng Panginoon, upang magbigay ng kapangyarihan sa malakas na tinig ng ikatlong anghel, at ihanda ang mga banal upang makatindig sa kapanahunan na ang pitong huling salot ay ibubuhos. *Early Writings*, 85.

Ang "huling ulan," na kinikilala ring "ang kasariwaan," ay nagsimula nang magalit ang mga bansa, at sa panahong iyon ay nagsimulang magsara ang "gawaing pagliligtas." Ang apat na anghel sa Apocalipsis kabanata pito ay pinipigil ang apat na hangin habang isinasakatuparan ang pagtatatak sa isang daan at apatnapu't apat na libo, at sa Ezekiel kabanata siyam, ang gawaing iyon ay inilarawan sa pamamagitan ng mga anghel na naglalagay ng tanda sa mga bumubuntong-hininga at tumatangis dahil sa mga karumaldumal na ginagawa sa Jerusalem. Noong Setyembre 11, 2001, sinimulan ng mga anghel ang pangwakas na gawain ng paglalagay ng tanda sa mga noo ng isang daan at apatnapu't apat na libo.

Ang pangwakas na gawain ng ikatlong anghel ay isinasakatuparan sa panahon ng pagbubuhos ng huling ulan, na siya ring "ang pananariwa", na isang mensahe.

Na sa kanila’y sinabi niya, Ito ang kapahingahang sa pamamagitan nito’y inyong pahingahin ang napapagal; at ito ang kaginhawahan: gayon ma’y ayaw nilang makinig. Isaias 28:12.

Ang mensaheng tinatanggihan nilang pakinggan sa aklat ni Isaias ay ang mensaheng ipinahahayag sa pamamagitan ng mga pautal-utal na dila, at ito rin ang mensaheng pangsubok na kumakatawan sa metodolohiya ng “lina sa ibabaw ng linya.”

Ngunit ang salita ng Panginoon sa kanila ay naging: utos sa utos, utos sa utos; tuntunin sa tuntunin, tuntunin sa tuntunin; dito ng kaunti, at doon ng kaunti; upang sila’y magsiyaon, at mangahulog nang patalikod, at mabasag, at masilo, at madakip. Kaya pakinggan ninyo ang salita ng Panginoon, kayong mga lalaking mapanuya, na namumuno sa bayang ito na nasa Jerusalem. Sapagkat inyong sinabi, Nakipagtipan kami sa kamatayan, at nakipagkasundo kami sa Impiyerno; kapag ang rumaragasang hagupit ay daraan, hindi ito aabot sa amin: sapagkat ginawa naming kanlungan ang kasinungalingan, at sa ilalim ng kabulaanan ay nangagkubli kami. Isaias 28:13-15.

Ang Salita ng Panginoon, na siyang mensahe ng kapahingahan at pagpapanariwa (ang huling ulan), na nagiging dahilan upang sila’y "humayo, at mabuwal nang paurong, at mabasag, at masilo, at madakip," ay ibinigay sa "mga manunuya, na namumuno sa bayang ito na nasa Jerusalem." Ang Jerusalem ang dako kung saan tinatatakan ng mga anghel ang mga dumaraing at tumatangis, at ang mga matatandang lalaki na nagtaksil sa tiwalang ipinagkatiwala sa kanila ay ang unang mabubuwal.

Ang tanda ng pagliligtas ay ipinataw sa mga “dumadaing at tumatangis dahil sa lahat ng mga karumaldumal na ginagawa.” Ngayon ay lumalabas ang anghel ng kamatayan, na kinakatawan sa pangitain ni Ezekiel ng mga lalaking may mga sandatang pangpuksa, na sa kanila ibinigay ang utos: “Patayin nang lubusan ang matanda at ang bata, pati ang mga dalaga, at ang maliliit na bata, at ang mga babae; ngunit huwag kayong lumapit sa sinumang tao na may tanda; at pasimulan ninyo sa Aking santuwaryo.” Sabi ng propeta: “Sinimulan nila sa matatandang

lalaki na nasa harap ng bahay.” Ezekiel 9:1-6. Ang gawaing paglipol ay nagsisimula sa mga nag-angking maging mga espirituwal na tagapagbantay ng bayan. Ang mga huwad na bantay ang unang mabubuwal. Walang kaaawaan at walang sasantuhin. Mga lalaki, mga babae, mga dalaga, at maliliit na bata ay napapahamak nang magkakasama. *The Great Controversy*, 656.

Ipagpapatuloy naming tatalakayin ang paglago ng kaalaman na sumapit noong 1989 sa susunod na artikulo.

Ang nakakakita sa kaloob-looban, ang bumabasa sa mga puso ng lahat ng tao, ay nagsasabi hinggil sa mga nagkaroon ng dakilang liwanag: ‘Hindi sila napipighati ni nagugulat dahil sa kanilang moral at espirituwal na kalagayan.’ Oo, pinili nila ang kanilang sariling mga lakad, at nalulugod ang kanilang kaluluwa sa kanilang mga kasuklamsuklam. Pipiliin ko rin ang kanilang mga maling akala, at dadalhin ko sa kanila ang kanilang mga kinatatakutan; sapagkat nang Ako’y tumawag, walang sumagot; nang Ako’y nagsalita, hindi nila dininig: kundi gumawa sila ng kasamaan sa harap ng Aking mga mata, at pinili nila ang hindi Ko kinalulugdan.’ ‘Ipadadala sa kanila ng Diyos ang malakas na pagkadaya, upang sila’y maniwala sa kasinungalingan,’ sapagkat hindi nila tinanggap ang pag-ibig sa katotohanan, upang sila’y maligtas,’ ‘kundi nalugod sa kalikuan.’ Isaias 66:3, 4; 2 Tesalonica 2:11, 10, 12.

Nagtanong ang Makalangit na Guro: “Anong higit na malakas na daya ang makapaglililang sa isipan kaysa sa pagpapanggap na ikaw ay nagtatayo sa wastong saligan at na tinatanggap ng Diyos ang iyong mga gawa, samantalang sa katotohanan ay isinasagawa mo ang maraming bagay ayon sa patakarang makasanlibutan at nagkakasala laban kay Jehova? O, ito’y isang dakilang panlililang, isang nakabibighaning pagkalilang, na sumasakop sa mga isipan kapag ang mga taong minsan nang nakaalam ng katotohanan ay ipinagkakamali ang anyo ng kabanalan bilang ang mismong espiritu at kapangyarihan nito; kapag inaakala nilang sila’y mayaman at sumagana sa mga pag-aari at wala nang kakailanganin, samantalang sa katotohanan ay nangangailangan sila ng lahat ng bagay.” *Testimonies*, volume 8, 249, 250.